



PROJECTE RIERES VIVES

Fase

***Regeneració
ecològica i social
del tram inferior de la
Riera de Vilassar***

(tram Vilassar de Dalt)

ÍNDEX

DETALL DE LA SITUACIÓ DEL TRAM DE RIERA CONSIDERAT	03
DADES GENERALS DEL PROJECTE VILASSAR RIERES VIVES	06
Traçat de l'actuació	07
ANTECEDENTS I CONTEXT	08
OBJECTIUS DEL PROJECTE	09
CRITERIS I PRINCIPIS DE DISSENY	10
MODEL DE GESTIÓ	11
MARC ADMINISTRATIU I GOVERNANÇA DEL PROJECTE	12
PLANIFICACIÓ TEMPORAL	13
DETALL DE LES FASES	14
PRE-ESTUDI DE COSTOS	18
REFERÈNCIES	19

DETALL DE LA SITUACIÓ ACTUAL DEL TRAM DE RIERA CONSIDERAT

ZONA MUNTANYA



Tram inicial mirant cap a mar



Tram inicial mirant cap a muntanya



ZONA MITJA



ZONA MAR



Detall senyalització gas



Tram final mirant cap a muntanya



Tram final mirant cap a mar

DADES GENERALS DEL PROJECTE RIERES VIVES

Títol del projecte:

Rieres Vives – Regeneració ecològica i social del tram inferior de la Riera de Vilassar
(futurs projectes regenerarien altres trams de les rieres)

Emplaçament:

Tram inferior de la Riera de Vilassar, des del final de la zona canalitzada de Riera Targa fins abans del límit territorial de Vilassar de Dalt.

Municipi:

Vilassar de Dalt (Maresme)

Tipologia:

Projecte de restauració ecològica de la riera, adaptació climàtica i ús social sostenible

Horitzó temporal:

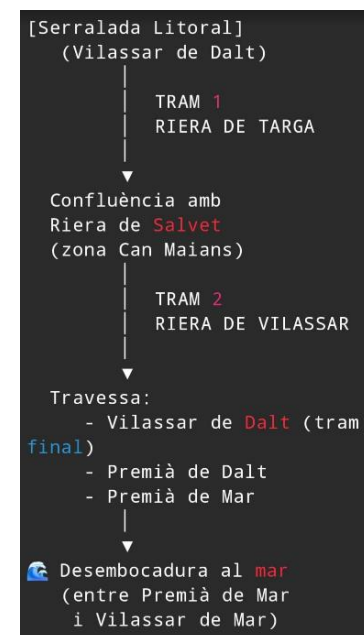
2027–2032 (implantació progressiva)

En fases successives es podria ampliar el concepte a altres rieres.

Abast territorial (llera, marges i zona d'influència immediata):



Traçat de l'actuació



ANTECEDENTS I CONTEXT

El sistema Riera Targa – Riera Salvat – Riera de Vilassar constitueix un element estructurant del territori i un corredor natural de connexió entre la Serralada Litoral i el litoral del Maresme. Malgrat això, el seu tram inferior presenta actualment un estat de degradació ambiental i social que impedeix que compleixi aquesta funció.

Aquest és un projecte de *regeneració ecològica* i creació d'una *infraestructura verda*, aplicant solucions basades en la natura (NBS) i Sistemes de Drenatge Urbà Sostenibles (SUDS) per millorar la resiliència territorial,

El tram objecte del projecte:

- No està canalitzat, però tampoc naturalitzat
- Presenta una elevada presència d'espècies invasores, especialment canya americana
- Acumula residus i sediments
- No és percebut com un espai accessible ni segur per a la ciutadania

El projecte s'inspira en els principis de la campanya internacional HOPE – *Oleada por la Regeneración*.

OBJECTIUS DEL PROJECTE

Els objectius del projecte s'alineen amb el Pla Director del Verd Urbà (PDVU) i amb el Pla de Gestió del Risc d'Inundació (PGRI 2022–2027), integrant criteris ambientals, socials i de seguretat hidràulica.

Objectiu general: Regenerar ecològicament un tram de la Riera de Vilassar
Per convertir-lo en un corredor verd resilient i accessible.

Objectius específics:

- Eliminar i controlar les espècies invasores
- Restaurar la vegetació autòctona
- Millorar el sòl i la resiliència hidrològica
- Incrementar la biodiversitat
- Crear un itinerari naturalitzat amb ombra i confort tèrmic
- Implicar la ciutadania
- Costos de manteniment reduïts

CRITERIS I PRINCIPIS DE DISSENY

El disseny incorpora criteris de bioenginyeria mediterrània, estabilització natural de marges i integració de cunetes verdes (T-CUN) o franges de bioretenció (T-BIO), amb intervencions reversibles i de baix impacte.

Criteri ecològic

- Solucions basades en la natura
- Espècies autòctones – control d'invasores
- Disseny mediterrani resilient
- Baix impacte: intervenció física mínima i intel·ligent; evitar o minimitzar moviments de terres, obres dures o alteracions irreversibles

Criteri social

- Refugi climàtic
- Nova zona d'oci saludable
- Integració d'espais de Vilassar
- Zona que permetrà noves activitats

MODEL DE GESTIÓ

Gestió extensiva i sostenible: gestionar l'espai perquè funcioni gairebé com un ecosistema natural, amb el mínim d'intervencions humanes possibles, un cop consolidat.

La gestió de l'espai regenerat es planteja mitjançant un model de gestió pública de baix manteniment, amb possibilitat de col·laboració amb entitats locals, voluntariat ambiental i programes educatius.

MARC ADMINISTRATIU I GOVERNANÇA DEL PROJECTE

La naturalesa del projecte implica la coordinació entre diferents administracions, en funció de les competències sobre el domini públic hidràulic, la gestió del territori i la protecció ambiental.

El tram objecte del projecte inclou terrenys de naturalesa diversa, que poden correspondre a domini públic hidràulic, sòl de titularitat municipal i, eventualment, sòl de propietat privada adjacent a la riera.

El projecte no preveu processos d'expropiació ni transformacions urbanístiques, sinó actuacions de restauració ecològica i millora ambiental compatibles amb els usos existents.

Ajuntament de Vilassar de Dalt • impuls polític i tècnic del projecte • coordinació general • gestió d'usos socials, camins i manteniment • relació amb propietaris i ciutadania	Agència Catalana de l'Aigua (ACA) • competències sobre el domini públic hidràulic • autorització d'actuacions a la llera i marges • criteris de seguretat hidràulica
Generalitat de Catalunya – Medi Ambient • espècies invasores • restauració ecològica • biodiversitat	Diputació de Barcelona • suport tècnic • finançament • projectes de renaturalització i infraestructura verda

PLANIFICACIÓ TEMPORAL

El projecte es planteja amb una implantació progressiva i una cronologia amb fases dins del període 2027–2032.

El desplegament per fases permet avançar amb prudència, adaptar les actuacions a l'evolució del sistema fluvial i garantir un impacte ambiental i social elevat mitjançant intervencions progressives, reversibles i sostenibles.

FASE 0 Fase inicial (preparatòria)	FASE 1 Curt termini	FASE 2 Mig termini	FASE 3 Llarg termini
Passar de l'esborrany conceptual a un projecte validat institucionalment, sense obres ni impactes físics rellevants.	Iniciar la transformació ecològica real del tram, amb actuacions visibles però de baix impacte.	Consolidar el corredor verd i fer-lo plenament funcional com a espai natural i social.	Assegurar la durabilitat, adaptació i evolució del projecte.

DETALL DE LES FASES

FASE 0 · FASE INICIAL (preparatòria)

Passar de l'esborrany conceptual a un projecte validat institucionalment, sense obres ni impactes físics rellevants.

Actuacions principals a la Fase 0 (Fase inicial)

- Delimitació preliminar del tram d'actuació
- Anàlisi bàsica de:
 - titularitat del sòl
 - règim del domini públic hidràulic
- Contactes inicials amb:
 - Agència Catalana de l'Aigua
 - Diputació de Barcelona
- Diagnosi ambiental bàsica:
 - presència d'espècies invasores
 - estat del sòl i vegetació
- Treballs de neteja lleugera (residus, sense moviment de terres)
- Inici de comunicació pública del projecte

Resultat esperat de la Fase 0 (Fase inicial)

- Viabilitat tècnica i administrativa confirmada
- Consens polític i tècnic inicial
- Projecte conegut i entès per la ciutadania

FASE 1 · CURT TERMINI

Iniciar la transformació ecològica real del tram, amb actuacions visibles però de baix impacte.

Actuacions principals de la Fase 1 (Curt termini)

- Control progressiu d'espècies invasores (especialment canya)
- Millora del sòl en punts concrets (descompactació puntual)
- Primeres plantacions d'espècies autòctones de ribera
- Actuacions pilot de restauració vegetal
- Inici de jornades de participació ciutadana (plantacions, voluntariat)
- Definició preliminar del traçat del camí de passeig (sense execució completa)

Resultat esperat de la Fase 1 (Curt termini)

- Millora visible de l'estat ambiental
- Reducció d'invasores
- Primeres zones amb ombra i biodiversitat
- Implicació de la comunitat

FASE 2 · MIG TERMINI

Consolidar el corredor verd i fer-lo plenament funcional com a espai natural i social.

Actuacions principals de la Fase 2 (Mig termini)

- Continuació i ampliació de la restauració vegetal
- Consolidació del bosc de ribera
- Execució del camí de passeig naturalitzat en el marge disponible
- Instal·lació puntual d'elements d'estada (bancs, ombra)
- Senyalització ambiental i educativa
- Seguiment ecològic (vegetació, biodiversitat, sòl)

Resultat esperat de la Fase 2 (Mig termini)

- Riera funcional com a corredor verd
- Espai de passeig continu i amable
- Refugi climàtic operatiu
- Ecosistema estable amb menor necessitat d'intervenció

FASE 3 · LLARG TERMINI

Assegurar la durabilitat, adaptació i evolució del projecte.

Actuacions principals de la Fase 3 (Llarg termini)

- Gestió extensiva i naturalitzada
- Control puntual d'invasores
- Ajustos adaptatius segons:
 - evolució del clima
 - comportament hidrològic
 - ús ciutadà
- Possibles ampliacions o connexions amb altres trams
- Integració del projecte en estratègies municipals de verd urbà i salut

PRE-ESTUDI DE COSTOS

[illegible]

REFERÈNCIES

Ajuntament de Vilassar de Dalt (2022) PDVU

ACA (2022) PGRI 2022–2027 / ACA (2022) Avaluació eliminació estructures transversals.

Ajuntament de Barcelona (2020) Guia SUDS

Renaturalització de la Riera de Sant Simó a Mataró

(https://capgros.elnacional.cat/ca/mataro/mar-canyes-nova-zona-verda-metamorfosis-riera-sant-simo_815013_102.html)

Renaturalització de rieres urbanes a Terrassa

(<https://www.terrassa.cat/futur-de-les-rieres>)

Projecte Paisatgístic i de renaturalització del Passeig de la Riera i del Parc d'Herbes Remeieres i d'olors del Montseny

(<https://www.arbucies.cat/ca/arees-i-regidories/medi-ambient/projecte-paisatgistic-renaturalitzacio-passeig-riera-i-parc-herbes-remeieres-montseny.html>)

“*Guia d'ambientalització del jardí resilient mediterrani*”. Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica de la Generalitat de Catalunya (<https://mediambient.repositori.gencat.cat/handle/20.500.14343/400>)

“*Codi de conducta, evitar el comerç i l'ús de plantes al·lòctones invasores*”. Arnau Bosch-Guiu, Carlos Gómez-Bellver, Maria Guirado i Sònia Garcia

Nota: El projecte compleix el Reial Decret 638/2016 i no incrementa el risc d'inundació en zona de flux preferent.